

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

debetur, restituendus, ut dicebat Bart. in d.l. Aemilius, tñ ipse debuit, quā primū notitiā de cursu, & sine illi temporis habuit restōnem infra modicū tps petere, ut in d.l. ab hostibus in fi. cum l. seq. ff. ex quibus cau. maio. fm ueram intelligentiam gl. & modernorum, vt inquit ibi Bal. sed dictus Comes post cursum illius temporis, & postquā pubes factus fuit per plures annos antē, quā restōnem contra Lucianos peteret, notitiā habuit de tempore, & illius sine, & statim restōnem nō petiit sed illam distulit, ergo nō debuit audiri, quia nō negligētibz, sed necessitate rerū impeditis subuenitur l. non. n. ff. ex quibus cau. maio.

23 ¶ Nec prædictis obstat id, q̄ quod dicitur de hīde minore emphyteotā, aduersus quē & si tps biennij, uel triennij, quod datur ad soluendū canonē, cucurrerit, iuxta l. 2. C. de iure emphyt. & c. potuit de loca. tñ rōne infra ignorantie resultantis ex eo, q̄ in ius alterius successit, datur ei restō in integ. ex clausula, si qua iusta cā videbitur, p̄ Bart. in d.l. Aemilius. & hī per gl. & Scrib. cōter in d.l. 2. C. de iure emphyt. quia rōne de tur illud contingere, qm̄ sumus in tempore, seu præscriptione legali iuxta d.l. 2. & d. c. potuit, in casu autē isto loquimur de tempore præiudiciali. Præterea in casu illo agitur de grau præiudicio hīdis minoris, q̄ vtile dñum, & naturalem possessionē rei emphyteoticæ ex cessatione biennij, uel triennij perderet: At in casu, de quo agitur, licet Comes non esset restitutus, tñ non diceret grauius ladi, nec damnū pati, vt ostēsum fuit. & ideo restitui nō debuit. Et hæc quoad motiua proposita dicta sufficiāt: In reliquis me remitto ad illa quæ alij Clarissimi aduocati ad fauorem Lucianorum doctissimē, & egregiē dixerūt. Laus Deo.

S V M M A R I U M

- 1 Minor heres debet ratione ignorantie ex clausula, si qua mihi iusta causa videbitur, restitui aduersus solutionē & alia per eū omiſſa, quæ ex pacto, & contractu defuncti facere tenebatur, & consequenter aduersus omnia, quæ ex hac omiſſione sequuta ſorent: & quando hoc sit verum num. 16.
- 2 Heres minor tenetur ad pœnam, quæ ex promissione defuncti, iacente, hereditate cōmissa fuit, sed aduersus eam restituitur, & quomodo, & quare num. 17.
- 3 Minori cōtra venationem rei suæ, quæ ex factō defuncti processit, & initium habuit, & cum ipſo minore nihil gestum fuit quomodo succurratur & contra singularem successorem, & contra alium, qui vendidit, & num. 18. ubi id declaratur.
- 4 Minori heredi vt succurratur ratione ignorantie ex clausula, si qua mihi iusta causa uidetur, aduersus uenditionem factā, quæ processit ex factō defuncti, quid requiratur, & quando sic minori succurratur, & num. 6. & 7.
- 5 Verba ex nunc, prout ex tunc, & cōtra in instrumento apposta actum ad tempus facti instrumenti retrotrahunt.
- 6 Heres minor ex capite ignorantie quando aduersus id, quod ex factō defuncti processit, ex clausula, si qua mihi iusta causa uidetur, restitui possit, & quando non, & num. 7.
- 7 Per restitutionem in integrum ex clausula, si qua mihi iusta causa, non succurritur etiam maiori in ijs casibus, in quibus minore ratione minoris ætatis non succurritur.
- 8 Restitutio ex capite ignorantie, & ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidetur, absque læsione, & damno restitutionem petentis non conceditur.
- 9 Idem est in qualibet restitutione.
- 10 Super pretio maioribus cōtrahentibus licitum est se inuicem usq; ad dimidiam iusti pretij decipere.
- 11 Minor ex capite ignorantie non potest restitui, quādo eius tutor sciuit.
- 12 Restitutio in integrum per minorem petita aduersus quem dirigidebeat, & an contra tertium, & singularem successionem: & quæ in hoc sit practica.
- 13 Restitutio ex capite ignorantie infra quod tempus petatur, & quando tempus illud currere incipiat.
- 14 Tutoris scientia nocet pupillo etiam quoad cursum temporis petendi

- tendi restitutionem ex capite ignorantie.
- 19 Emphyteosis stipulata pro se, filijs, & heredibus non transit ad filios, nisi sint heredes.
 - 20 In emphyteosi stipulata pro se, & alijs, qui ratificaverunt, non habet locum ius accrescendi, ut uno ex illis decedente absque liberis alteri accrescat, sed pro parte illius ad dominum revertitur.
 - 21 In emphyteosi paterna stipulata pro filijs ius accrescendi inter ipsos filios locum habet.
 - 22 Emphyteosis paterna, vel avita desinit esse talis, quando culpa & delicto finita esset.
 - 23 Et si filijs, & descendentibus reconcederetur, quando ut paterna, vel avita iudicetur, & quando secus.
 - 24 Filius heres patris simpliciter absque beneficio legis, & inventarij, non potest factis & promissis à patre contravenire sub pre-textu iuris proprij ipsius filij.

EPI T O M E.

MINOR hæres aduersus uenditionem rei suæ, & adiudicationem insolutum, quæ processit ex factò defuncti, cui ut hæres successit, ob solutionem ab eo omisfam, & ex capite ignorantie, nō sit in casu, de quo hic agitur, in integrū restituendus, plenè demonstrat.

CONSILIVM CXXII.

DETER concludendum esse ad fauorem Hermetis, quòd ipse sit in integrū restituendus aduersus solutionem per eum omisfam, & per Gabrielem, ut dicitur, factam quibusdā de Marefcalchis, & consequenter aduersus dationem insolutū pro parte quorundam melioramentorum, & pro alia parte aduersus alienationem, & uenditionem dictorum melioramentorum factam per Caligolam partem dicti Hermetis præfato Gabrieli sub conditione, & in casu, quo dictus Caligola tempore conuento non solueret libras ducentas quinquaginta illis de Marefcalchis, & Gabriel cas solueret, ut in instrumento publico continetur. Et ad hoc dicendum quis ex pluribus moueri posset, & primo, nam ꝑ ubique debitor certo tempore soluere promisit, & obligauit pignora, quæ ex pacto permittit posse per creditorem alienari, si ipse non solueret, & interim antè euentū temporis, & dici contingat ipsum debitorem principalem decedere, relicto pupillo hærede, deinde creditor pignora alienauerit ob nō factam solutionem pupillus hæres debitoris, qui hmōi solutionē debere fieri ignorauit, quāuis nō possit aduersus hmōi solutionem restitui ex capite minoris ætatis, quā cū eo nihil gestum fuit ad l. Aemilius, iuncta, l. i. §. i. ff. de minor. & l. 2. C. si aduer. uend. pigno. tamen ex capite ignorantie ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, iuxta, l. i. §. 1. & per totum, ff. ex quibus caus. maio. potest restitui aduersus solutionē per eū omisfam, & à dicto Gabriele factam illis de Marefcalchis, & consequenter aduersus adiudicationem insolutū, & uenditionem, de quibus in instrumento, & in petitione per not. per gl. ab omnibus communiter approbatam in l. cum filius, §. in hac, ff. de uerb. oblig. & ibi Barto. Ioan. de Imol. Paul. de Cast. Alex. & alij, & per Bar. in d. l. Aemilius, & in d. l. 2. ibiq; alij omnes, C. si aduer. uend. pigno. & ꝑ ad propositū facit etiam textum ibi not. per Bar. & alios in l. ad diem, ff. de uerb. oblig. ubi si promissor ad diem decesserit antè diem, & sic antè moram, & hæreditate iacente dies uenerit, committitur poena, & hæreditate iacente dies uenerit, committitur poena, & ignoraui, ad penam quidem tenetur, sed restitui potest ex capite ignorantie ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, ut ibi per not. in d. §. in hac, & in l. qui in alterius, ff. de reg. iur. Præterea ꝑ quando uenditio rei pupilli, seu minoris processit, & initium habuit ex factò defuncti, & cū minore nihil gestū fuit,

tunc minori non succurritur per restitutionem integram ex capite minoris ætatis contra successorem, sed de iure cōmuni debet peti re contra creditorem, qui dolum, malam fidem, contempserunt, uel contra suos legitimos administratores, qui sciuerunt, & rem minoris uenditari passim succurritur tamen ipsi minori per restitutionem integram etiam aduersus singularem successorem, si ipse ignorantiæ ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, ut concludunt Barto. & alij in d. l. 2. cum ad præallegatis: sentiunt ergo Doctores minores principaliter esse restituendum ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, ratione ignorantie, quæ etiam possit de iure communi agere contra creditorem, puta contra creditorem, uel contra legitimos administratores: ita est de mente d. l. 2. limitando, & declarando illum textum. Quod si nostro concludendum est, quod licet minor tuerit ex capite minoris ætatis contra singularem successorem restitui, quia cum minore nihil gestum iuxta, d. l. 1. §. 1. de minor. iunctis no. per Bar. & alios, si tamen ex capite ignorantie, & ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, restitui possit. Quod si tamen non obstantibus, in casu, de quo agitur, non esse uerius arbitror, & in primis contra clausulam, si qua mihi iusta causa, & ex contrarietate ad ea, quæ habentur per Barto. in d. l. 1. Aemilius. cum similib. requiritur, (& non præsupponunt) quod uenditio, & alienatio, quæ ex factò defuncti, fuerit post mortem illius facta, & perfecta, ac eo tempore, quo minor minus, & hæres factus erat, quoniam aduersus uenditionem factam ex factò defuncti petere celebratam tempore, quo minor erat effectus, non potest ex capite ignorantie petere, supra, quia, ipse fuit læsus, ex quo re sua fuit ex eo, quod ductus ignorantia non soluit. Secus si quando alienatio fuisset facta ex factò defuncti, sed facta tempore uitæ defuncti, nam tunc non potest peti ei etiam ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, & doct. rina Scribentium in l. si quis, quando loquuntur, ut clarè ex eis colligitur: sed nostro non solum datio insolutum, & alienatio habuit ex factò defuncti, sed etiam in uita sua perfecta, & completa, & ab eo totaliter collego &c. nam Caligola pro parte dedit in soluta alia parte uendidit ipsi Gabrieli in casu, quo illis de Marefcalchis solueret, & ex nunc, pro parte dedit insolutū, & alienauit casu, quo dictus solueret post tempus, de quo in instrumento, & uerbis ex nunc, prout ex tunc, & eorum tractu appositis inferitur, quod actus, & conuentiones contractus, & facti instrumenti retrotrahuntur consequenter, quod in casu nostro ipsa datio insoluta & alienatio dicitur facta, & perfecta ab ipso minore in uita sua, & non post mortem, & eo tempore minor factus erat dominus, ut colligitur ex no. uoluit Bal. in auth. ꝑ rogatus in l. col. C. de bel. & per Alex. in l. 1. C. de codicil. in fine. Potuit dictus Hermes etiam ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, restitui aduersus hmōi uenditionem insolutum. ¶ Secundo ꝑ aduersus dationem hoc est aduersus dationem insolutam, & aduersus quæ à defuncto maiore, initū habuit, successore pupillo, & minori, qui successit, per restitutionem ex capite ignorantie ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, quando ipse illam petere potest, dum possessionem rei suæ, & sic ad illam dationem, non autem ad offensionem, & molestiam

CONSILIVM CXXI.

MOTIVIS quibusdam per excellentissimum dominum iudicem ad fauorē Magnifici Comitū contra Lucianos factis, breuius quam potero, respondendo, infra solum super duobus, quae principaliter ab ipso considerantur ad ostendendum dictū Comitē restituendum fore aduersus lapsum temporis quadrienni genitori suo ex pacto in instrō uenditionis appposito concessi ad redimēdū, & faciendū rem pro eodem pretio, quorum primū est, quod dictus Comes filius, & haeres dicti patris sui antē, & post mortem illius iuste ignorauit dictū pactū de frāchando, & redimēdo, factū, ¶ tum rōne aetatis pupillaris, in qua ipse Comes tunc constitutus erat, argu. l. pupillus, ff. de reg. iur. & l. i. C. de falsā mone. tum ex eo, quod ipse in ius alterius, hoc est patris sui successit, l. qui in ius alterius, ff. de reg. iur. & ¶ ratiōne iustae ignorantiae quis aduersus praescriptionem etiam triginta annorum in integrum restituitur, ut habetur not. per gl. & Doct. in l. si cur in si. in uer. seruanda. C. de praescrip. triginta annorū & Bart. in l. 2. §. si quis autē, ff. de itin. actūq. priua. & ibi Alex. qui hinc inde multos Doct. allegat. sed longe plures pro illa opinione, quod datur restō, cū qua & ipse pertransit, asserendo Doct. magis cōiter istud sequi: & hoc idē post Bar. uoluit Alex. & Sozi. qui faciētibz in cōtrariū responderē in l. cū filius, §. in hac, ff. de uerb. obl. & Abb. & canonista crebro istud tenent in c. uigilanti extra de praescrip. ubi Fel. in plura fideliter cumulat. ¶ Secundū est, quod Clarissimus iudex in motiuis ad fauorem Comitū considerat, quod licet praescriptio conuentionalis contra defunctū inchoata finiatur cōtra minorem haeredē absq. spe restōnis, quae à minoribus rōne aetatis conceditur, quando nihil factū est à minore, nec aliquid cū eo gestū fuit, ut est tex. secundū uerā intelligentiā in l. Aemilius, ff. de minor. l. apud Iulianū, §. i. ff. ex qbus cau. in possess. eatur, & l. 2. C. si aduer. uend. pign. cū aliis ibi, & pleni⁹ per gl. in d. l. apud Iulianū, §. i. allegatis, tamen si ipse haeres minor, seu maior factū, uel pactū iuste ignorauerit, aduersus hmoi praescriptionē conuentionalem, & cursum temporis haeredi rōne ignorantiae succurratur per restōnē in integrū, ¶ quae etiā maioribus conceditur ex clausula illa generali, si qua mihi iusta causa uidebitur, de qua in l. i. §. si ff. ex quibus cau. maio. dū mō nō sumus in casibus, in quibus lex hmoi restōnē prohibeat, ut inquit Iureconsult. in l. nec non, §. quod eis cum glo. eo. tit. & hanc theoricā ponit, multumq. comēdat Bar. in d. l. Aemilius limitando, & declarando hoc modo illum tex. idēq. uoluit ipse Bar. in indiduo in d. l. 2. C. si aduer. uendit. pign. & in d. l. cum filius, §. in hac, estq. haec doctrina cōiter recepta, ueluti attestantur Alex. & Sozi. in d. §. in hac, ubi Alex. infinitos Doctores in eandem sententiam incidētes ad saturitatem allegat, qui uideri possunt. Sed in casu occurrenti cum patre Comitū in instramento, uel post instramentum uenditionis conuentū fuit, ut liceret ipsi uenditori infra tēpus annorū quatuor à die contractae uenditionis pro eodē pretio rē uenditā redimere, quod tempus coepit in uita uenditoris currere, & post illius mortem finitū fuit, in scio dicto Comite filio, & haere de ipsius uenditoris, & cū ipso Comite nihil gestum fuit, nec aliquid ab illo factū, ergo & si nō dicatur ei successum per restōnē in integrū, quae datur ratiōne aetatis minoris, d. l. Aemilius, tamē dicitur illi successum per restitutionem in integrū ex capite ignorantiae ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, ut uoluit glo. in d. l. cum filius, §. in hac, & sequitur Dyn. in c. si quis in ius de reg. iur. in 6.

per restitutionem
atis contra
nuni debet
lum, malam
rimos admini
is uendari pas
ri per restōnē
arem successore
la, si qua mihi
j in d. l. 2. cum
Doctores mino
x illa clausula,
ne ignorantie
ni agere contra
torem, uel con
ita est de mēte
do illum tex. qu
, q. licet minor
is contra singul
minore nihil
ctis no. per Bar.
rantie, & ex ill
titui possit. ¶
a, de quo agitur
in primis con
minori succur
causa, & ex ce
per Barto. in c.
equiritur, (Sec
& alienatio, que
mortem illius
pore, quo mino
quoniam aduer
to defuncti peti
minor erat effect
te ignorantie re
& quo re sua
on soluit. Secus
ex facto defuncti
nam tunc non
si qua mihi iust
scribentium in
is colligitur. ¶
olutum, & alie
etiam in uita
eo totaliter co
arte dedit in fo
rieli in casu, qu
ret, & ex nūc
calu, quo dicit
no in instrumē
x tunc, & econ
actus, & condit
rumenti retro
stro ipsa datio
perfecta ab ipso
rem, & eo temp
s, ut colligitur
gatus in l. col. C.
codicil. in fine d
n ex illa clausula
rtus hmoi uendit
ndo ¶ aduersus
in solutum, & c
pare defuncto
ntiū habuit, succ
ffit, per restōnē
a clausula, si qua
iple illam petere
e, & sic ad illa
tionem, & moti

E P I T O M E.
Hae res minor aduersus lapsum temporis in pa
pare defuncto eodem pretio rem uenditam cum
inchoata, & contra ipsum defunctū
uenditū praescriptionem conuentionalem contra de
finitam inchoatam, & contra ipsum minorē finitā,
g. solutiōne ignorantiae ex clausula illa, si qua mihi iu
sta causa uidebitur, in integrū non restituitur, hic ostenditur.